

Gorazd a iní slovenskí kňazi sa rozutekali, hľadajúc útočisko alebo v Poľsku, alebo v Čechách, kde sa pod ochranou domácich vládarov slovanská liturgia udržala až do polovice XI. storočia. No aj na Slovensku sa udržala sem-tam na nejaký čas: napr. český kronikár Dalimil o zoborskom kláštore píše: „i dnes na tom mieste čierni mnísi pejú, a tomu kláštoru v Uhrách Zobor dejú.“ Čierni mnísi boli benediktíni, čo pestovali rímsko-slovanskú bohoslužbu. Do Zoborského kláštora prišiel z Poľska sv. Svorad a o Poľsku z výskumov prof. Lanckoronskej vieme, že v Tynci a inde za dlhý čas mali slovanskú bohoslužbu. Vieme tiež, že slovanskí mnísi, vyhnaní v XI. storočí z Čiech, uchýlili sa do Uhorska, pravdepodobne do kláštora Vyšehrad nad Dunajom. No vo všeobecnosti slovanská liturgia aj na Slovensku aj na Morave zanikla." Najstaršie písomné pamiatky, zachované na túto liturgiu, sú tzv. Kyjevské listy, ktorých vznik sa datuje do 9. - 10. storočia. Ide o menlivé časti desiatich sv. omší rímskeho obradu.

Po vyhnaní učeníkov sv. Cyrila a Metoda z Veľkej Moravy najviac ich odišlo do Bulharska, kde pokračovali v ich diele. Po istom čase sa z Bulharska byzantsko – slovanské kresťanstvo rozšírilo na územia Kyjevskej Rusi, do Bieloruska, dnešného Ruska a Ukrajiny. Týmto spôsobom solúnski bratia sv. Cyril a Metod stali sa apoštolmi a učiteľmi všetkých Slovanov.

Východným rozkolom v roku 1054 dedičstvo sv. Cyrila a Metoda

u východných kresťanov dostalo vážnu trhlinu. Bola totiž narušená jednota s Kristovým námestníkom a Apoštolským stolcom, ku ktorému sv. Cyril a Metod vždy prechovávali úctu a poslušnosť. Pravoslávni kresťania i gréckokatolíci si nárokovujú privilegium jediných pravých dedičov diela sv. Cyrila a Metoda, a to predovšetkým z dôvodu, že slúžia byzantskú liturgiu v staroslovenčine. Súčasný gréckokatolícky prešovský arcibiskup Ján Babjak SJ v roku 1995 v jednej štúdií uviedol: „Katolíci byzantského obradu v našej vlasti majú za sebou viac ako 1100-ročnú históriu a ich životné osudy prešli počas týchto storočí rozličnými vývojovými etapami. Po nádejnom období rozkvetu cirkvi byzantsko-slovanskom obrade v časoch Veľkej Moravy, keď jej prvý arcibiskup sv. Metod bol správcom vlastnej provincie, nastali rôzne nepriaznivé podmienky... Cirkev, ktorú solúnski bratia založili, prežila storočia a žije dodnes. Dokonca si uchovala aj nepretržitú kontinuitu vo východnej – byzantskej forme so Svätou Stolicou do dnešných dní,“. Pri zriadení samostatnej Gréckokatolíckej cirkevnej provincie na Slovensku v roku 2008 Benediktom XVI. dokonca prehlásil na tlačovej konferencii, že je druhým nástupcom sv. Metoda.

Je to pravda? Je to tak?

doc. Marián Čižmár

(pokračovanie nabudúce)

Infolist 22 2013

Rímskokatolícka farnosť sv. Mikuláša v Prešove ročník: XXIII.

2. jún 2013

DEVIATA NEDEĽA

Stotníkova viera

Na príbehu uzdravenia stotníkovho sluhu v Kafarnaume je pozoruhodná viera pohanského stotníka, ktorú Ježiš nezabudne pochváliť a povýšiť nad vieru Izraela – vyvoleného ľudu. Evanjelista Lukáš vykresľuje obraz stotníka ako zodpovedného človeka, ktorému leží na srdci život jeho sluhu. Okrem toho mu neboli ľahostajné ani snahy kafarnaumskej židovskej obce, ktorá ho prosila o finančnú podporu na stavbu ich synagógy. A z príhovoru židovských starších možno vytušiť, že mu nebol ľahostajný ani vyvolený národ, keďže hovoria: „Miluje náš národ.“. Máme teda pred sebou dobrého človeka v zodpovednej funkcii, čo iste nebola samozrejmosť v Ježišovej dobe a nie je ani v súčasnosti.

Moc stotníka – ekonomická i vojenská – je však bezmocná voči chorobe a smrti. Stotník vie, že na to nemá ani peniaze, ani vojakov. Preto, keď sa dopytuje o Ježišovej moci, ktorá uzdravuje a kriesi z mŕtvych, neváha ani chvíľu a robí všetky potrebné kroky, aby pomohol svojmu sluhovi. Prosí židovských starších, aby Ježiša poprosili v jeho mene o uzdravenie sluhu. Pozoruhodné je, že argumentácia židovských starších sa opiera o vykreslenie toho, prečo si stotník zaslúži, aby mu bolo vyhovené: ekonomicky a politicky podporil a podporuje komunitu. Ide v podstate o klientelizmus. Tento je náš kamarát, on nám vybavil toto a my mu zase zariadime to. Ježiš na to nič nehovorí, pretože

potrebuje sa presvedčiť o podmienke, ktorá sprevádzala všetky jeho uzdravenia a ňou bola prítomnosť viery u žiadateľov.

Na ceste za stotníkovou vierou mu táto viera vyjde v ústrety v podobe druhej delegácie, ktorú stotník pošle proti Ježišovi – stotníkovi priatelia. Oni už nie sú Židia, ale dobrodinci, ktorí boli stotníkovi nejakým zaviazaní vďačnosťou. Po nich koriguje posolstvo prvej delegácie židovských starších. Stotník nechcel obťažovať Ježiša a brať mu čas. Nepotreboval vidieť Ježišove dotyky, zažiť senzáciu. On veril, a preto vedel, že ak má Ježiš moc uzdravovať, stačí jeho slovo a vec bude vyriešená. Delegácia židovských starších nezdieľala túto stotníkovu vieru, a preto musel poslať druhú skupinu s ospravedlnením. Židovskí starší presvedčujú Ježiša, že stotník si to zaslúži z ekonomických dôvodov, a tak vlastne robia z Ježiša sluhu, manipulujú ho. Stotník ho cez druhú delegáciu presvedča, že nie je hoden Ježišovej prítomnosti, že si to nezaslúži, ale stačí mu jeho slovo, aby sa dalo všetko do poriadku. Týmto postojom nemanipuluje ani nevydiera Ježiša, nerobí ho sluhom, ale stavia ho do pozície Pána, ktorý má moc. To je okamih, kedy sa Ježiš stretáva so stotníkovou vierou. Ona žiarivo vyniká na pozadí nízkej motivácie židovských starších. A preto ho Ježiš chváli a vraví: „Takú vieru som nenašiel nikde v Izraeli.“. Zaujímavé je to, že táto pochvala bola nielen ocenením stotníkovy viery, ale aj uzdravujúcim slovom pre stotníkovho sluhu.

Štefan Novotný

Milodar na vydávanie Infolistu: 0.10 €

hmprint

www.hmprint.sk
www.toneryacartridge.sk

- predaj a servis tlačiarňí
- lacné tonery a cartridge
- tlač, kopírovanie, väzba

INFO LINKA: 0902 304 518

Profesionálny
prístup k zákazníkom

Prešov, ul. Hlavná č. 81 (oproti Veľkému kostolu)

Deň	Liturgický kalendár	Čas	Úmysly sv. omší
Po 3.6.	<u>sv. Karola Lwangu</u> <u>a spoločníkov,</u> <u>mučeníkov</u> <u>spomienka</u> Č 1: Tob 1, 3; 2, 1b-8; Ž 112, 1-2. 3-4. 5-6.; Ev: Mk 12, 1-12	5.45	† Bronislav
		6.15	† Terézia, Karol, Mária
		7.00	† Elena - pohrebná
		12.00	† Vincent, Mária
		18.00	† Július, Mária, Peter
Ut 4.6.	<u>Féria</u> Č 1: Tob 2, 9-14; Ž 112, 1-2. 7-8. 9; Ev: Mk 12, 13-17	5.45	ZBP - Margita
		6.15	† Albín
		7.00	† Jozef - pohrebná
		12.00	† Veronika, Vincent
		18.00	† členovia rodiny Szabovej
St 5.6.	<u>sv. Bonifáca,</u> <u>biskupa a mučeníka</u> <u>spomienka</u> Č 1: Tob 3, 1-11a. 16-17a; Ž 25, 2-3. 4-5b. 6+7b-c. 8-9; Ev: Mk 12, 18-27	5.45	† Helena, Koloman
		6.15	ZBP - Martin (kňaz - 40 rokov)
		7.00	
		12.00	ZBP - Mária (40 rokov)
		18.00	† Ján, Andrej, Gizela, Hanka
Št 6.6.	<u>sv. Norberta,</u> <u>biskupa</u> <u>ľubovoľná spomienka</u> Č 1: Tob 6, 10-11; 7, 1. 9-17; 8, 4-9a; Ž 128, 1-2. 3. 4-5.; Ev: Mk 12, 28b-34	5.45	za obrátenie Imricha
		6.15	ZBP - Anna
		7.00	
		12.00	† Ján
		18.00	† Helena, Štefan, Stanislav, František, Bartolomej
Pi 7.6.	<u>Najsvätejšieho Srdca</u> <u>Ježišovho,</u> <u>slávnosť</u> Cemjata 17.00 hod. Č 1: Ez 34, 11-16; Ž 23, 1-3a. 3b. 4. 5. 6.; Č 2: Rim 5, 5b-11; Ev: Lk 15, 3-7	5.45	za obrátenie Milana
		6.15	† Štefan, Margita, Miroslava
		7.00	
		12.00	† Milan
		18.00	† Katarína, Jana
So 8.6.	<u>Nepoškvrneného</u> <u>Srdca Panny Márie,</u> <u>spomienka</u> Č 1: Iz 61, 9-11; Ž 1 Sam 2, 1b-e. 4-5. 6-7. 8a-d; Ev: Lk 2, 41-51	5.45	† Vojtech
		6.15	ZBP - Peter, Marek, Tatiana s rodinami
		7.00	† Daniel - výročná
		18.00	† Gabriela (nedožítých 50 rokov)
Ne 9.6.	DESIATA NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK C Sv. omše: 5.45, 6.30, 7.45, 10.00 - latinská, 11.30, 18.00; Cemjata 10.15; Kalvária 16.00 Č 1: 1 Kr 17, 17-24; Ž 30, 2+4. 5-6. 11-12a+13b; Č 2: Gal 1, 11-19; Ev: Lk 7, 11-17		

Stránkové hodiny v kancelárii Po - Pi 10.00 - 11.30 hod., 16.00 - 17.30 hod. (piatok len do 17.00). Legenda: † zosnulý/á/ ZBP: zdravie a Božie požehnanie Sviatosť zmierenia v konkatedrále sa vysluhuje takto: Po - Pia: ráno 5.45 - 6.55 hod.; obed: 9.55 - 11.55 hod.; večer 17.30 - 17.55 hod.

- Milodary:**
Zbierka na opravu konkatedrály bola vo výške:
 - konkatedrála 2 335 €
 - Cemjata 45 €**Na opravu konkatedrály venovali:**
 - mladomanželka Sajková 50 €
 - bohuznáma na misie 20 €
 - z pohrebu zosnulého Branislava Gladiča 208 €
 - z pohrebu zosnulého Vincenta Mačeja 100 €
 Úprimné Pán Boh zaplať!
- V rámci Roka viery sa modlíme spolu **ranné chvály v utorok o 7.30 hod.** Srdečne ste pozvaní. **V nedeľu** sa budú modliť rehoľné sestry **o 9.30 hod.** pred latinskou sv. omšou.
- Budúci týždeň je prvopiatkový,** spovedáme ako je to zvykom. **Navštívime aj chorých.** Spovedať budeme od 8.00 hod. **Sviatosť zmierenia na Cemjate** v piatok o 16.00 hod. Sv. omša bude o 17.00 hod.
- Dňa 3.6.2013 o 15.00 hod. bude **stretnutie členov Bratstva Božského Srdca Ježišovho** v Kláštore Sancta Maria.
- Pozývame na **2. farský eRko tábor,** ktorý sa uskutoční od 19. do 23. augusta 2013 v Brehove (pri Trebišove). Dobrovoľný príspevok je 50 € a v tejto cene je zahrnuté ubytovanie, doprava, strava. Prihlášky si môžete vyzdvihnúť v sakristii konkatedrály. Počet miest je obmedzený. Prihlášku treba odovzdať najneskôr do 5. 8. 2013.
- Ústav hudobného umenia, vedy a sakrálnej hudby na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku organizuje v dňoch 7. - 12.7.2013 v Terchovej **kurz pre chrámových organistov a kantorov.** Záujemcovia si môžu nájsť viac informácií na webových stránkach: www.kh-ku.webnode.sk a www.organisti.sk, alebo informácie na farskom úrade.
- Upozorňujeme snúbencov, ktorí plánujú sobáš v mesiacoch júl - september, že **predmanželské nauky sa konajú iba do konca mesiaca jún.** Nauky v mesiacoch júl a august nebudú.
- Vyjadrujeme **úprimné Pán Boh zaplať** a vďačnosť všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli ku dôstojnému priebehu akcie Noc kostolov v našej konkatedrále. Kiež toto podujatie prinesie hojné duchovné ovocie v dušiach veriacich!
Jozef Dronzek, dekan - farár.
- Dňa 5.6.2013 sa pán kaplán **JCDr. Martin Šimko dožíva jubilea 40-tich rokov života.** Vyprosujeme mu v modlitbe hojné Božie dary pre jeho pastoračnú službu v našej farnosti a úprimne blahozeláme. Dekan a spolukapláni.
.....
Príprava na sviatosť birmovania v nasledujúcom školskom roku
.....
Mladí, ktorí sa chcú v nasledujúcom školskom roku pripravovať a prijať sviatosť birmovania, nech si v kancelárii farského úradu vyzdvihnú prihlášku. Prípravu môžu začať študenti **stredných škôl, ktorí v tomto roku končia 1. ročník, u osemročných gymnázií končiaci sextu,** alebo starší. Študenti cirkevných škôl sa budú pripravovať na školách.
Vyplnenú prihlášku odovzdajte na farskom úrade do 1. augusta 2013.
Dospelí, ktorí majú túžbu prijať sviatosť krstu, Eucharistie alebo birmovania, nech sa prihlásia v kancelárii farského úradu.
.....
Krsty
25.5 Stela Harčarová, Tomáš Tatarka, Adela Gubačová, Kristína Ferková, Michaela Tatarková, Jakub Justus, Anna Justusová
26.5 Jakub Rožek, Sebastián Geci
Sobáše – 25.5.2013
Kucharík - Markušová, Sajko - Knapová, Koscelníková - Dzuriš

Týždenník Rímskokatolíckej farnosti sv. Mikuláša v Prešove - konkatedrála, pre vnútornú potrebu vydáva RKFÚ: Hlavná 81, 080 01 Prešov
Zodpovedný za vydanie: JCDr. Martin Šimko, kaplán s kolektívom redakcie.
Grafická úprava: Michal Vrábel.
Prijímanie príspevkov na E-mail: presov@rimkat.sk
Infolist nájdete aj na www.presov.rimkat.sk
Finančné príspevky na podporu života farnosti možno posielať na účet: 4008008582/7500